

**Tillsammans har
vi en bank :-)**

– vår sparlåneidé bygger på att medlemmarna sparar och lånar av varandra utan krav på vinst.

» Jag är som bankchef stolt över att kunna säga att vi tar oss tid för alla. Vi hjälper inte alla, men vi sällar aldrig bort någon automatiskt på grund av till exempel livssituation eller ekonomiska förutsättningar. Jag är också väldigt nöjd med den fina kontakten mellan medlemmar och personal. För mig är det viktigt att vi inte bara är ett alternativ, utan ett bättre alternativ, till andra banker. Vi ser det som en utmaning att alltid kunna hitta lösningar på våra medlemmars problem.

Min förhoppning är att du som privatperson ska kunna ha oss som enda bank, men där är vi inte än.

Vi är den lilla banken som växer. Vi vill vara det goda exemplet. Vår idé kan bli hur stor som helst.»

MAGNUS FRANK, BANKCHEF JAK MEDLEMSBANK

JAK ÄR EN SPECIELL BANK. Annorlunda, men inte konstig. Många höjer förvånat på ögonbrynen när de får höra att vi inte har någon ränta. De flesta ser det som en naturlag att betala in ränta och få ränta. Men det är ju faktiskt bara ett påfund. Ett påfund som grundar sig på värderingen att den som sparar ska få en belöning och den som lånar ska vara tacksam mot den som lånar ut.

Det tycker vi är fel eftersom räntan ökar klyftorna mellan de som har mycket pengar och de som har lite. JAK har istället valt att låta medlemmarna, genom ett väl organiserat samarbete, spara och låna av varandra – utan ränta.

Vi är en kooperativ bank. Föreningen bildades 1965. Vårt räntefria sparlånesystem infördes redan 1970. Det fungerar alldeles

utmärkt. En vanlig banks låneränta består huvudsakligen av fyra delar. Administrationskostnader, ränta till spararna, vinst till ägarna och kreditförluster.

Vi nöjer oss med att de som lånar betalar bankens administrationskostnader samt eventuella kreditförluster. Någon ränta till spararna eller vinst till ägarna betalas inte.

JAK har många nöjda medlemmar, spridda över hela landet. Tillsammans sparar man ihop till den utlåning som görs. I gengäld får den som behöver låna göra det för en låg kostnad.

Annorlunda, som sagt. Och väldigt smart.

Idén sprids lokalt av våra ideella informatörer

Per-Erik Persson i Malmö är en av många ideella informatörer som finns runtom i landet.

- Många blir positivt inställda då de förstår att det finns ett alternativ till de traditionella affärsbankerna. Jag tycker att JAK, till skillnad mot många andra föreningar och organisationer, verkligen har ett verktyg som vi kan använda oss av dagligen.

- Det är inte bara en massa prat. Med vår bank gör vi faktiskt något konkret varje dag. Vi vill verka för ett samhälle där det inte finns några klyftor mellan människor och regioner.

Anna Magnusson i Mullsjö, även hon ideell informatör samt ordfö-

rande i Södra Vätterbygdens lokalavdelning, håller med.

- Många tycker att det låter för bra för att vara sant. Det är ju ett helt nytt sätt att tänka. En bank vars motor är att det ska gå runt, som inte har något vinstintresse...

- Folk verkar över lag vara skeptiska till att banken kan vara något trevligt, en kompis som vill hjälpa till.

- Då känns det bra att kunna lägga fram alla argument som visar att JAK är ett undantag. Vi har inget vinstintresse och varje medlem har en röst. Ett både gott och demokratiskt alternativ, med andra ord.»

Om du ringer till JAK hamnar du hos vårt huvudkontor i Skövde. Vi har även ett lokalt bankkontor i Orsa. Runtom i landet finns det dessutom hundratals ideellt aktiva som jobbar för att sprida idén om en räntefri ekonomi. På informationsmöten, föreläsningar och studiecirkel berättar de om hur vårt sparlånesystem fungerar.

De ideella informatörerna utför ett oerhört viktigt arbete. De möter dagligen människor, både unga och gamla, som är nyfikna på vad JAK har att erbjuda.

Informatörerna är eldsjälar som brinner för idén. De vill locka så många som möjligt till en bank som inte sätter pengarna först utan tänker lite större och vidare.

Många tycker att det känns väldigt rätt och naturligt att spara när man kan få ett fördelaktigt lån vid behov. Andra tilltalas av tryggheten då vi inte använder oss av ränta. Man behöver inte bry sig om att den går upp eller ner.

Vi medlemmar äger banken tillsammans. Det gör att alla får vara med och påverka såväl idé som innehåll, vilket är positivt.

Det är enkelt att engagera sig i JAK. Besök vår webbplats www.jak.se

Där berättar vi mer om oss, vår idé, vad det finns för kurser och så vidare. Du kan även lära dig mer om JAK genom att delta i vår distanskurs på nätet.

Annelie och Danilo tog lån för att kunna leva torparliv

» Danilo Stankovic och Anneli Elofsson drömmer om att bli självförsörjande. De har lämnat storstadslivet i Malmö för att finna lyckan i ett litet torp tre mil norr om Karlskrona. I en röd stuga med vita knutar, belägen mitt ute i skogen, lever de spartanskt utan el och rinnande vatten.

- Vi klarar oss bra med en oljelampa och levande ljus. Någon teve har vi inte men däremot radio och cd-spelare som drivs med ett bilbatteri.

Paret har jobbat hårt med att röja undan träd och sly på tomten, som var helt igenvuxen när de flyttade in. Huset har också fått sig en ordentlig genomgång.

- Att isolera var ett måste, liksom ett nytt tak. Nu har vi även murat en ny spis.

De har varit framgångsrika med att odla upp marken och trivs bra med sina torparsysslor.

- Det var tur att vi fick höra talas om JAK. Annars hade vi aldrig kunnat genomföra köpet av huset. Vi besökte flera banker, men de ville inte låna ut till oss eftersom vi stod utan jobb. Inte ens om vi hade borgensmän.

JAK visste de inte något om, men blev glatt överraskade.

- De var väldigt tillmötesgående. JAK:s idé är ju en del av det liv vi lever här på torpet.»

Lånar du hos oss vet du vad som ska betalas fram till den dagen då lånet är slutamorterat. Du slipper oron för att marknadsräntan ska variera. Du behöver inte heller fundera över om ditt val mellan bundet och rörligt lån är det rätta.

Däremot måste du förbinda dig att prestera ett så kallat eftersparande som står i förhållande till ditt lån. Hur mycket du ska spara beror på om du har sparat något hos oss innan du lånar – eller om någon annan hjälper dig.

Hos oss lånar du räntefritt. Allt du behöver betala är en avgift som ska täcka administration, information, utveckling och eventuella kreditförluster. Den summan slås ut på hela lånets löptid och betalas i samband med dina amorteringar.

När du lånar bidrar du med en insats bestående av sex procent av lånebeloppet. Insatsen är betydelsefull då den används till att bygga upp JAK:s eget kapital. Pengarna får du tillbaka när lånet är betalt. Men man ska komma ihåg att de är en form av garantibelopp som medlemmarna skjuter till för att bidra till bankens utveckling.

Att låna räntefritt betyder billigare lån. Hos oss kan du låna fördelaktigt, samt veta exakt hur mycket det kommer att kosta dig.

Gå in på www.jak.se och räkna ut hur mycket ditt lån skulle kosta.

A young boy with curly hair, wearing a blue and dark blue t-shirt, is smiling and looking upwards. Next to him, a woman with long blonde hair is also smiling warmly. They are outdoors, with green foliage and a wooden fence in the background.

Mormors gamla hus blev Lisas tack vare föräldrarnas sparande

» Lisa Nilzon lever med barnen Oliwer och Nellie som är fem respektive två år. Eftersom hon just nu studerar till lärare är det ibland svårt att få pengarna att räcka.

Nu kan hon – tack vare sin mammas och pappas mångåriga sparande hos JAK – bo i sina morföräldrars gamla hus i Gustafs, en liten ort som ligger mellan Säter och Borlänge.

- Mina föräldrar äger huset och jag hyr av dem. När mormor och morfar gick bort tog mina föräldrar ett lån hos JAK för att kunna renovera upp det till mig och barnen, berättar Lisa.

- De har varit medlemmar i många år och fick ett bra lån så att

hyran blev låg. Nu betalar jag till dem och de betalar till JAK.

Hon gillar banken och tycker det "känns bra att man inte betalar till de som redan har pengar utan till sig själv".

- Det är en rättvis bank som visar hänsyn. Jag tycker det är fint att man hjälper varandra. Att den som har sparat länge, men inte behöver pengarna själv i nuläget, då kan låna ut dem till någon som behöver.

- Tack vare att mina föräldrar sparat under en längre tid har jag nu även kunnat ta ett fördelaktigt lån för att köpa en bil.«

Du får inte någon ränta på de pengar som du sparar. Istället får du sparpoäng som gör att dina lån får en lägre månadsbetalning. Ju mer du har sparat innan du lånar desto lägre blir din månadsbetalning. Det är alltså en bra idé att spara även om du inte vet när du vill låna.

Det är enkelt att ta reda på hur mycket du behöver spara när du lånar. Ta kontakt med oss eller gå in på vår webbplats www.jak.se

Dina sparpoäng kan flyttas över till någon annan. Du kanske vill gynna till exempel dina barn eller barnbarn.

Börja redan nu. Åren går fort och snart behöver de låna till studier, körkort och eget boende.

Det går också bra att spara till förmån för organisationer, föreningar och företag som behöver låna.

Hos JAK är det självklart att du som sparar själv kan bestämma vad dina pengar ska användas till när du sparar dem. Vill du att de ska gå till verksamheter som främjar goda initiativ i din hembygd? Använd Stödspar som är en sparform hos JAK där sparandet indirekt stödjer ett konkret lånebehov.

Detta öppnar fantastiska möjligheter för människor att hjälpa sina barn, vänner, sin egen bygd och – inte minst – varandra.

Drömkök tack vare eftersparandet

» Familjen Palm i Hjärnarp, som ligger i nordvästra Skåne, har byggt ett nytt kök. En dröm i vitt som Peter och Gunilla kunde unna sig tack vare sitt eftersparande i JAK.

- Vi fick tillbaka 180 000 kronor och bestämde oss genast för att satsa de pengarna på ett nytt kök.

Nu sitter de släta vita luckorna på plats och samsas fint med vitvaror i rostfritt.

- Det har blivit så ljust och fint. Vi är väldigt nöjda.

Medlemmar hos JAK har familjen varit sedan de köpte huset 1993.

- Jag läste en artikel om JAK och blev genast intresserad, berättar Peter.

- De har ett väldigt sunt tänkesätt. Det här med att kunna låna räntefritt är en helt fantastisk idé. Vi hoppade på direkt då när vi flyttade hit och har alltid varit väldigt nöjda.

Peter planerar redan nästa lån.

- Jag ska köpa huset som min mamma bor i. Det är ett litet torp.

Då kan hon bo kvar där så länge hon vill och orkar. Det ligger bara ett par mil härifrån och jag brukar hjälpa henne så ofta jag hinner.»

Ett eftersparande är det sparande som du behöver prestera för att det ska bli balans mellan sparande och lån. Hur stort det blir beror på hur mycket du har sparat innan du tar lånet.

När balansen är uppnådd betalas ditt eftersparande tillbaka. Då behöver du inte låna till nästa renovering eller byte av energisystem. Pengarna finns redan där. Du har själv sparat ihop dem.

Använd ditt eftersparande till något som känns meningsfullt och viktigt för dig.

Eftersparandet kan ju också göra att du som pensionär både är skuldfri och har en slant att leva på.

Vi är en levande rörelse i utveckling

Det låter kanske inte så lockande att avsätta en helg för att gå en bankkurs. Men JAK-skolan är annorlunda. Det märkte Kalle Aspenast.

- Jag blev glatt överraskad. Egentligen hade jag inga förväntningar utan var mest nyfiken på vilka som skulle vara där.

Kalles föräldrar har i många år sparat och lånat hos JAK.

- Men de har inte kunnat förklara för mig, på ett enkelt sätt, hur det hela fungerar. Jag kände att jag genom JAK-skolan ville skapa mig en egen bild.

- Att prata bank en hel helg lät ju sådär. Men det var mycket trevligt

och jag lärde mig en hel del. Bland annat så fick jag bättre koll på JAK:s historia och förstod att det finns en riktig förankring.

- Det är inte något hokus pokus utan en riktig bank som sätter stort värde i att utbilda sina medlemmar.

Kalle blev motiverad att göra något. Att få fler att inse hur bra JAK är. Även Jal-Yassin Sallah Sowe och Mohammad Hafez Samaae tycker att de fick lära sig mycket bra på skolan.

- Nu vet jag precis hur bankens lånesystem och betalningsplan fungerar, berättar Mohammad som också uppskattade alla intressanta diskussioner.«

Etik och moral i ekonomin betyder för oss medmänsklighet, solidaritet och respekt för naturen. Det handlar också om ett ansvar inför kommande generationer.

Många ungdomar är nyfikna på JAK. Du kanske också gillar sätet vi tänker på, att vi tar hänsyn till både människor och miljö? Det präglar vår syn på ekonomi och finns alltid med oss i vårt dagliga arbete med hantering av pengar.

Om man vill veta mer är JAK-skolan öppen för alla medlemmar. Vi träffas under ett intensivt veckoslut och kan då välja mellan många delkurser. Du kan bland annat få lära dig mer om den

räntefria idén, lokalavdelningarnas arbete, lånesamverkan och/eller framtidsfrågor. Bankkunskap och familjejuridik är andra ämnen som man kan fördjupa sig i.

En vanlig reaktion är att man växer som människa efter en helg på JAK-skolan. Stämningen brukar vara god och diskussionerna både många och långa. De som deltar uppskattar möjligheten att kunna blanda kurser med olika inriktning.

Lockar kunskap om JAK, bra kontakter och nya vänner? Hör av dig så berättar vi mer!

Bli medlem.

Betala in en grundinsats på 200 kr till JAKs plusgiro 67 15 80-9. Insatsen betalas av alla som fyllt 18 år. Följande år betalas en medlemsavgift.

Är det fler i hushållet som är medlemmar? Då betalar den som är huvudmedlem full medlemsavgift, medan övriga som fyllt 18 år endast betalar halva avgiften. Barn under 18 år betalar varken grundinsats eller medlemsavgift.

Mer information om medlemskap finns på vår webbplats www.jak.se

Om du vill veta mer.

Har du frågor eller funderingar? Vänd dig till huvudkontoret i Skövde, till vårt lokala kontor i Orsa eller till någon lokalavdelning. Du kan även besöka vår webbplats www.jak.se

JAK Medlemsbank
Box 216
541 25 Skövde
Besöksadress: Vasagatan 14
Telefon: 0500-46 45 00
Fax: 0500-46 45 61
E-post: jak@jak.se

JAK Medlemsbank
Box 43
794 21 Orsa
Telefon: 0500-46 45 49, 46 45 50
Fax: 0500-46 45 62

Många vill lära sig vad JAK Medlemsbank är innan de blir medlemmar. Grundkurser ordnas lokalt på flera håll i Sverige, ofta i form av studiecirklar, se www.jak.se. Du kan även sitta hemma och läsa e-skolan på distans, som är en webbaserad grundkurs.

Hör av dig!

RÄTTVIS EKONOMI